

Toelichting Checklist WHP

Deze toelichting beschrijft hoe je de Checklist Woonhygiënische Problematiek (WHP) kunt gebruiken.

Werkinstructie

Scorelijst Hygiëne en Veiligheid van de Leefomgeving bij Ivb-cliënten met woonhygiëneproblematiek (WHP)

Doel Checklist WHP

De Checklist WHP helpt begeleiders om de hygiëne en hoeveelheid spullen binnen de woonomgeving in kaart te brengen. Het instrument:

- Ondersteunt het gesprek met collega's, netwerkpartners en de cliënt.
- Helpt bij het formuleren van WHP-zorgvraag, doelen en acties.
- Wordt opgenomen in het zorgdossier.
- Wordt gebruikt en benoemd in het zorgplan.

Werkwijze

- Het invullen duurt ongeveer 10 minuten.
- De begeleider vult de scorelijst zelfstandig in.
- Indien er in tweetallen of een team gewerkt wordt, vult ieder lid de scorelijst onafhankelijk in. Daarna worden de bevindingen gezamenlijk besproken om een zo objectief mogelijk beeld te verkrijgen.
- **Start van zorg/begeleiding:**
 - De scorelijst wordt, als 0-meting, ingevuld door de begeleider bij de start van de zorg.
 - Indien de cliënt net verhuisd is, wordt de eerste zes weken geen representatief beeld verwacht. Daarom wordt de 0-meting pas na zes weken zorgverlening ingevuld.
- **Periodieke meting:**
 - Vervolgens wordt de scorelijst iedere zes maanden ingevuld, gelijklopend aan de methodische cyclus, om ontwikkelingen in de woonhygiëne en de situatie van de cliënt te meten.
 - Het instrument wordt gebruikt tijdens het mdo-overleg.

Ingevulde Checklist WHP:

- De (ingevulde) Checklist WHP wordt gebruikt als basis voor gesprekken met de cliënt, collega's en netwerkpartners.
- De ingevulde checklist wordt opgenomen in het zorgplan.
- Op basis van de bevindingen kunnen interventies of acties worden bepaald.
- Interventies en acties worden opgenomen in het zorgplan, waarbij het gebruik van het instrument wordt benoemd bij de acties.

Eventuele specifieke aandachtspunten of aanvullende tools bij het meten van WHP:

• Gesprek met collega, netwerk of client:

- De Clutter Image Rating (CIR) maakt het mogelijk een objectief beeld te krijgen van de daadwerkelijke hoeveelheid spullen in de woonruimten, maar ook van de mate van ziekte-inzicht (cliënt wijst aan welke foto overeenkomt met de eigen leefruimte, hierna te verifiëren door de gespecialiseerde zorgaanbieder).
- [Clutter Image Rating \(CIR\).pdf](#)

• Huishoudens met kinderen:

- **Hygiënerichtlijn voor kinderopvang:** Deze richtlijn van het RIVM bevat schoonmaakschema's en hygiëneadviezen die ook thuis toepasbaar zijn. De schoonmaakschema's zijn beschikbaar als Word-documenten, zodat je ze kunt aanpassen aan je eigen situatie. Kijk hiervoor op rivm.nl.
- **Hygiënerichtlijn voor instellingen voor kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking:** Deze richtlijn biedt eveneens schoonmaakschema's en hygiëneadviezen die bruikbaar kunnen zijn in een thuissituatie. De schema's zijn te downloaden en aan te passen. Kijk hiervoor op rivm.nl.

• Dieren als mogelijke veroorzaker van vervuiling? Kijk ook eens bij:

- Belangrijke aandachtspunten voor hygiëne standaarden bij aanwezigheid van huisdieren kan je vinden op: [Huisdieren | RIVM](#).

Checklist WHP

Voor het signaleren van woonhygiënische problematiek (WHP).

Datum	
Naam cliënt	
Naam beoordelaar	

Beoordeling van de vervuiling van de woonsituatie van de cliënt

De beschrijvingen van de items zijn indicatief bedoeld; beoordelaars kunnen hun antwoordkeuze ook baseren op aspecten die niet in de antwoordcategorieën worden genoemd. Beoordelaars vinken het nummer aan dat het best past bij hun observatie.

A. Toegankelijkheid (rommel):

0 = Gemakkelijk te betreden en rond te lopen in het onderkomen.	0-29%	
1 = Enigszins beperkte toegang, wel mogelijk om alle kamers te betreden.	30-59%	
2 = Beperkte toegang, moeilijk of onmogelijk om een of twee kamers/gebieden te betreden.	60-89%	
3 = Ernstig beperkte toegang, bijvoorbeeld voordeur geblokkeerd. Onmogelijk om de meeste of alle kamers/gebieden in het onderkomen te betreden.	90-100%	

De percentages betreffen het percentage van de vloeroppervlakte waar u niet kunt lopen.

B. Ophoping van vuilnis/afval:

0 = Geen	
1 = Een beetje: uitpuilende vuilnisbakken en/of rondslingerende verpakkingen (< 10)	
2 = Veel: afval en voedselresten liggen verspreid door het onderkomen, evenals ophopingen van tassen, dozen, stapels rommel die allang hadden moeten worden verwijderd.	
3 = Zeer veel: vuilnis en voedselresten zijn opgestapeld tot kniehoogte in de keuken en in de andere ruimtes. Duidelijk geen recente aanstalten om vuil en voedselresten te verwijderen.	

C. Ophoping van voorwerpen:

0 = Geen	
1 = Enige ophoping: opgespaarde voorwerpen zijn enigszins georganiseerd en vormen geen beperking voor beweging in de ruimte of belemmering in de toegankelijkheid (of het schoonmaken) van meubels en huishoudelijke apparatuur.	
2 = Veel ophoping: spullen bedekken het meubilair op de meeste plaatsen en hebben zich dermate opgestapeld in de woonruimte dat het erg moeilijk wordt om schoon te maken.	
3 = Ernstige ophoping: spullen zijn ten minste tot heuphoogte opgestapeld in de meeste, of in alle ruimtes. Schoonmaken is onmogelijk; de meeste meubels zijn ontoegankelijk.	

D. Vloerhygiëne:

0 = Schoon naar behoren in alle ruimtes.	
1 = Enigszins vuil: de vloer en/of tapijt zien eruit alsof ze al dagen niet zijn gestofzuigd/gedweild, de vloer is bedekt met rommel.	
2 = Vuil: de vloer en/of tapijt zijn erg smerig en zien eruit alsof ze maandenlang niet zijn gestofzuigd/gedweild. Scoor een 1 indien dit het geval is in maar een kamer of een kleine ruimte.	
3 = Buitengewoon smerig: rommel en vuil bedekken de vloer door de gehele woonruimte. Uitwerpselen en ontlasting krijgen doorgaans een score van 3.	

E. Hygiëne van muren, zichtbaar meubeloppervlak en vensterbanken:

0 = Schoon naar behoren in alle ruimtes.	
1 = Enigszins vuil: stoffige of vieze oppervlakken, vuil komt van de muren of met een vochtig doekje of vinger.	
2 = Vuil: de muren zijn vuil en vettig, spin spinrag en andere vormen van verwaarlozing zijn duidelijk zichtbaar, de meubels zijn vies, vettig en/of nat.	
3 = buitengewoon smerig: muren en meubeloppervlaktes zijn zo smerig (bijvoorbeeld met uitwerpselen, ontlasting) dat de beoordelaar ze weigert aan te raken.	

F. Hygiëne van badkamer en toilet:

0 = Redelijk schoon.	
1 = Enigszins vuil: niet opgeruimd, niet schoongemaakt, vieze vloer, wastafel, toilet, muren enzovoort. Toilet is misschien niet doorgetrokken.	
2 = Vuil: grote oppervlaktes van de vloer, wastafel, douche/bad zijn vuil, met overal rommel, haar, sigarettenpeuken enzovoort. Uitwerpselen, ontlasting en urine aan de buitenkant van de toiletpot.	
3 = Buitengewoon smerig: rommel en/of uitwerpselen op de vloer, in bad/douche en/of wasbak. In maanden of jaren niet schoongemaakt. Toilet is verstopt of de pot zit vol met uitwerpselen.	

G. Hygiëne van keuken en voedsel:

0 = Hygiënisch schoon.	
1 = Enigszins vies en onhygiënisch: het gasfornuis en de gootsteen zijn niet opgeruimd, de oppervlakten zijn vies, misschien met gemorst voedsel, het afval zit wel in de vuilnisbak, voedsel dat kan bederven (bijvoorbeeld vlees of restjes) staat onafgedekt buiten de koelkast.	
2 = Vuil en onhygiënisch: de oven, gootsteen, aanrecht en vloer zijn vies, met stapels vaat, de vuilnisbakken puilen uit, er ligt bedorven en beschimmeld eten, de koelkast is vies.	
3 = Buitengewoon smerig en onhygiënisch: gootsteen, gasfornuis en alle kastjes zijn vies. Stapels vaat, de vuilnisbakken puilen uit, er ligt bedorven en beschimmeld eten, de koelkast is vol en stinkt, grote hoeveelheden afval en vuilnis slingeren over alle meubeloppervlakken en de vloer, het eten stinkt, is bedekt met schimmel en/of bedorven en niet veilig om nog te eten. Score 3 wanneer er maden te zien zijn.	

H. Geur

0 = Geen/aangename geur.	
1 = Onaangenaam, bijvoorbeeld urinelucht of muf (niet gelucht).	
2 = Stank: het stinkt, maar de beoordelaar kan in de kamer blijven.	
3 = Ondraaglijke stank: de beoordelaar moet snel de kamer verlaten vanwege de stank.	

I. Ongedierte

0 = Geen.	
1 = Een paar, bijvoorbeeld kakkerlakken.	
2 = Veel: zichtbaar bewijs van de aanwezigheid van ongedierte, bijvoorbeeld keutels en aangevreten kranten.	
3 = Een plaag: dode en/of levende dieren in grote aantallen.	

Welke ongedierte wordt aangetroffen

	Ratten
	Muizen
	Kakkerlakken
	Vliegen
	Vlooien
	Anderszins, te weten:

J. Slaapvertrek

0 = Redelijk schoon en opgeruimd.	
1 = Rommelig en vuil: niet opgeruimd, bed niet opgemaakt, lakens in weken niet gewassen.	
2 = Erg vuil: lakens vies en met vlekken (bijvoorbeeld van uitwerpselen en/of urine), kleding en/of rommel verspreid over de vloer.	
3 = Buitengewoon smerig: matras of slaapplek is vuil en/of kapot, geen beddengoed of extreem vuil beddengoed, om het bed heen is het smerig.	

Totaalscore

Tel de aangevinkte scores bij elkaar op.	
Vindt u dat deze persoon in een vervuilde omgeving leeft?	

Beoordeling overige woon- en leefomstandigheden

- Is er stromend water in huis?		Ja		Nee
- Is de elektriciteit aangesloten en werkt deze?		Ja		Nee
- Kan het huis worden afgesloten en beveiligd?		Ja		Nee

Onderhoud, structuur

De vraag beoordeelt de staat van onderhoud en reparatie door eigenaar/verhuurder. Als de woning zo goed mogelijk zou zijn opgeruimd, in hoeverre zou de woning dan schilderwerk, renovatie, structurele reparaties enz. vereisen voordat deze redelijkerwijs bewoonbaar zou zijn?

0 = Geen achterstallig onderhoud.	
1 = Een beetje: Kleine reparaties en enig verfwerk nodig.	
2 = Een grote hoeveelheid: Structurele reparaties zijn nodig en er moet veel worden geschilderd.	
3 = Veel: Grote structurele reparaties zijn nodig, evenals reparaties alvorens de bewoonbaarheid acceptabel is voor een complete schilderbeurt.	

Leefomstandigheden

In hoeverre zijn de leefomstandigheden in de woonruimte onveilig of ongezond voor bewoners of bezoekers?

0 = Helemaal niet.	
1 = Mogelijk risico: op verwonding door bijvoorbeeld struikelen of vallen.	
2 = Aanzienlijk risico: op brand, verwonding of gezondheidsproblemen.	
3 = Erg onveilig: De woonruimte is zo rommelig en ongezond dat het onveilig is om de woning te betreden (met uitzondering van specialisten met speciale kleding en uitrusting) en/of er is een groot risico op brandgevaar.	

Beoordeling van de persoonlijke verzorging persoonlijke verzorging

Beschrijf de kleding van de bewoner en diens algehele voorkomen:

0 = Schoon en netjes: Goed verzorgd.	
1 = Niet netjes, gekreukeld: Een of twee vlekken, en de kleding zou in de was moeten.	
2 = Vies: De kleding ruikt niet fris en heeft vlekken.	
3 = Erg vuil en verwaarloosd: Met vlekken, kapotte kleding, stinkt.	